

Lauku māju un piepilsētas privātmāju dārzos arvien lielāku platību aizņem atpūtas zona, kurā izvietota kāda no tā dēvētajām *mazās arhitektūras formām* – lapene, terase, pergola jeb ar vītenaugiem apaudzēts rāmis. Siltā vasaras laikā lapeni var izmantot par atsevišķu istabu, kur komfortablos apstākļos ir iespējams maksimāli tuvināties dabai.

Kārlis VEIDE

Miera osta dārzā

Lapene ir viens no romantiskākajiem skaista dārza elementiem un piešķir *rozīnīti* jebkuram labi projektētam dārzam. Lapenē varam gan ieturēt pusdienas un grilēt gaļu, gan patverties no vēja un lietus. Lapene var kalpot arī kā romantiska vieta, kur vienatnē vai kopā ar viesiem iemalkot vīnu un kafiju. Dārzu dizaina tendences liecina, ka *dārza lapenes* un *pergolas* ir populārākais dizaina elements šās vasaras sezonā.

Vieta

Ja esat nolēmuši savā dārzā iekārtot lapeni, rūpīgi jāizraugās vieta. No lapenes vajadzētu pavērties labākajam skatam uz dārzu, māju vai apkārtni, turklāt pašai lapenei vai pergolai vajadzētu dabiski iekļauties kopējā ainavā un nekādā ziņā nekaitēt apkārtnē. Nav ieteicams izvietot lapeni dārza vidū vai tā tālākajā stūrī, kur reti kāds iegriežas. Tai jāatrodas tur, kur mājiniekiem uzturēties ir īpaši patīkami.

Izmēri

Lapeni var nopirkt jau gatavu vai arī uzbūvēt, vispirms rūpīgi pārdomājot tās izmērus. Ja izvēlēsieties izstādēs bieži redzēto mazo variantu trīs metru diametrā, var gadīties, ka pēc galda un krēslu ielikšanas iekšpusē brīvas vietas vairs nebūs palicis. Tādēļ labākie lapenes izmēri ir 4x5 metri. Lapenes parasti izgatavo no koka, kas, kā jau dabisks materiāls, labi ietekmē cilvēka pašsajūtu un sniedz pozitīvu enerģijas lādiņu.

Lapenes būvniecībai var izmantot arī visdažādākos citus materiālus – akmeņus, ķieģeļus, metālu, stiklu, betonu, plastikātu. Nereti lapenes būvniecībai izmanto tos pašus materiālus, kas lietoti mājas celtniecībai. Nebūt nav obligāti visas lapenes sienas veidot no viena materiāla, interesanti izskatās arī lapene, kam viena siena ir slēgta, nosedzot skatu, otra – no caurredzama materiāla, trešā – vaļēja.

Pēc konstrukcijas izšķir divu veidu lapenes – vaļējās un slēgtās. Atkarībā no konstrukcijas lapenes var būt vieglas un gaisīgas

vai, tieši pretēji, – smagnējas, fundamentālas. Pēc formas un dizaina lapenes konstrukcija var sasaukties ar dažādiem dzīvojamās mājas elementiem, bet tās ieejas un citu ailu konfigurācija – ar mājas logu ailu formu. Vairumam koka lapenu ir līdzīga konstrukcija: koka grīdas platforma, kas novietota uz gulšņiem, balsta stabi veidoti no līmētām brusām, pie tiem piestiprināti sienu paneļi un jumts.